<u>การทดลองที่ 2</u> ศึกษาผลของสารเคลือบผิวที่รับประทานได้ต่อคุณภาพทางด้านกายภาพ เคมี และประสาทสัมผัส ของเนื้อลำไยแช่แข็ง

จากการศึกษา ผลของสารเคลือบผิวที่รับประทานได้ 2 ชนิด คือ ไคโตซานและ เมธิลเซลลูโลส ที่ความเข้มข้น 3 ระดับ คือ 0.1, 0.5 และ 1.0% ต่อคุณภาพทางด้านกายภาพ เคมี และประสาทสัมผัส ของเนื้อลำไยแช่ แข็งเก็บรักษาเป็นเวลานาน 4 สัปดาห์ และทำการวิเคราะห์คุณภาพทุกสัปดาห์ พบว่าการสูญเสียน้ำหนักของลำไยทั้ง 6 สิ่งทดลองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เล็กน้อยเมื่อระยะเวลาเก็บรักษานานขึ้น (ภาพที่ 13)

ในสัปดาห์ที่ 1 และ 3 ของการเก็บรักษานั้น ลำไยแช่แข็งที่เคลือบด้วย เมธิลเซลลูโลส ความเข้มข้น 0.1% มีค่าการสูญเสียน้ำหนักน้อยที่สุดอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) แต่ที่ระยะเวลาการเก็บรักษา 4 สัปดาห์ มีค่าการสูญเสียน้ำหนักมากที่สุดอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) ลำไยแช่แข็งที่เคลือบด้วยไคโตซาน 0.1, 0.5 และ 1.0% มีค่าการสูญเสียน้ำหนักอยู่ระหว่าง 24.07-28.40, 25.77-29.01 และ 26.01-27.63% ตามลำดับ สำหรับลำไยแช่แข็งที่เคลือบด้วย เมธิลเซลลูโลส 0.1, 0.5 และ 1.0% มีค่าการสูญเสียน้ำหนัก อยู่ระหว่าง 22.31-30.86, 26.42-28.90 และ 26.36-27.95% ตามลำดับ

จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่า ชนิดของสารเคลือบผิวที่รับประทานได้ไม่มีอิทธิผลต่อการสูญเสียน้ำหนักของเนื้อลำไย แต่ ระดับความเข้มข้นของสารเคลือบผิวมีอิทธิผลต่อการสูญเสียน้ำหนักของเนื้อลำไย โดยที่ความเข้มข้น 0.5 และ 1.0% มีค่าการสูญเสียน้ำหนักมากกว่าที่ความเข้มข้น 0.1% อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) อย่างไรก็ตามสำหรับความสัมพันธ์ระหว่างชนิดและความเข้มข้นของสารเคลือบผิวที่รับประทานได้ไม่มีผลต่อการสูญเสียน้ำหนักของเนื้อลำไยแช่แข็ง

การเปลี่ยนแปลงสีของเนื้อลำไยโดยการวัดค่า L* a* และ b* พบว่าค่า L* ของลำไยแช่แข็งทั้ง 6 สิ่งทดลองมีค่าระหว่าง 40.40-45.63 ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงค่า L* เพียงเล็กน้อยตลอดระยะเวลา 4 สัปดาห์ของการเก็บรักษา (ภาพที่ 14) ที่ระยะเวลาเริ่มต้น สัปดาห์ที่ 1 และ 2 ของการเก็บรักษานั้น ค่า L* ของลำไยทั้ง 6 สิ่งทดลองไม่มีความแตกต่างกัน ($p > 0.05$) แต่ในสัปดาห์ที่ 3 ของการเก็บรักษา พบว่าลำไยแช่แข็งที่เคลือบด้วยไคโตซาน 0.5% มีค่า L* มากที่สุดอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) และลำไยแช่แข็งที่เคลือบด้วยไคโตซาน 0.1% มีค่า L* น้อยที่สุดอย่างมีนัยสำคัญที่ระยะเวลาการเก็บรักษา 4 สัปดาห์ ($p \leq 0.05$)

ลำไยแช่แข็งที่เคลือบด้วยไค โตซาน 0.1, 0.5 และ 1.0% มีค่า L* อยู่ระหว่าง 40.40-44.26, 41.14-45.70 และ 41.72-43.64 ตามลำดับ สำหรับลำไยแช่แข็งที่เคลือบด้วย เมธิลเซลลูโลส 0.1, 0.5 และ 1.0% มีค่า L* อยู่ระหว่าง 40.77-42.97, 42.35-43.67 และ 40.54-44.04 ตามลำดับ

ชนิดของสารเคลือบผิวที่รับ ประทานได้ไม่มีอิทธิผลต่อค่า L* ของเนื้อลำไย และระดับความเข้มข้นของสารเคลือบผิวไม่มีผลต่อ ค่า L* ของเนื้อลำไย ในสัปดาห์ที่ 0, 1 และ 2 ของการเก็บรักษา แต่ที่ระยะเวลาเก็บรักษา 3 และ 4 สัปดาห์พบว่าสารเคลือบผิวที่ระดับความเข้มข้น 0.5, และ 1.0% มีผลทำให้ค่า L* ของเนื้อลำไยสูงกว่าที่ความเข้มข้น 0.1% อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) อย่างไรก็ตามสำหรับความสัมพันธ์ระหว่างชนิดและความเข้มข้นของสารเคลือบผิวที่รับประทานได้ไม่มีผลต่อค่า L* ของเนื้อลำไยแช่แข็ง

ค่า a* ของเนื้อลำไยแช่แข็งทั้ง 6 สิ่งทดลองไม่มีความแตกต่างกัน ($p > 0.05$) ลำไยแช่แข็งที่เคลือบด้วยไคโตซาน 0.1, 0.5 และ 1.0% มีค่า a* อยู่ระหว่าง 1.25-1.60, 1.34-1.49 และ 1.08-1.73 ตามลำดับ สำหรับลำไยแช่แข็งที่เคลือบด้วยเมธิลเซลลูโลส 0.1, 0.5 และ 1.0% มีค่า a* อยู่ระหว่าง 1.14-1.59, 1.21-1.86 และ 1.21-1.58 ตามลำดับ และระยะ เวลาเก็บรักษาที่นานขึ้นไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงค่า a* (ภาพที่ 15) ชนิดและระดับความเข้มข้นของสารเคลือบผิวที่รับประทานได้ไม่มีอิทธิผลต่อค่า a* ของเนื้อลำไย และความสัมพันธ์ระหว่างชนิดและความเข้มข้นของสารเคลือบผิวที่รับประทานได้ไม่มีผลต่อค่า a* ของเนื้อลำไยแช่แข็งเช่นกัน

ค่า b* ของเนื้อลำไยทั้ง 6 สิ่งทดลองไม่มีความแตกต่างกัน ($p > 0.05$) และระยะเวลาเก็บรักษาที่นานขึ้นไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงค่า b* (ภาพที่ 16) ลำไยแช่แข็งที่เคลือบด้วยไคโตซาน 0.1, 0.5 และ 1.0% มีค่า b* อยู่ระหว่าง 5.55-7.11, 3.64-7.42 และ 4.20-7.72 ตามลำดับ สำหรับลำไยแช่แข็งที่เคลือบด้วย เมธิลเซลลูโลส 0.1, 0.5 และ 1.0% มีค่า b* อยู่ระหว่าง 4.45-6.49, 4.44-7.76 และ 4.81-6.60 ตามลำดับ ชนิดและระดับความเข้มข้นของสารเคลือบผิวที่รับประทาน และความสัมพันธ์ระหว่างชนิดและความเข้มข้นของสารเคลือบผิวที่รับประท านได้ไม่มีผลต่อค่า b* ของเนื้อลำไยแช่แข็ง

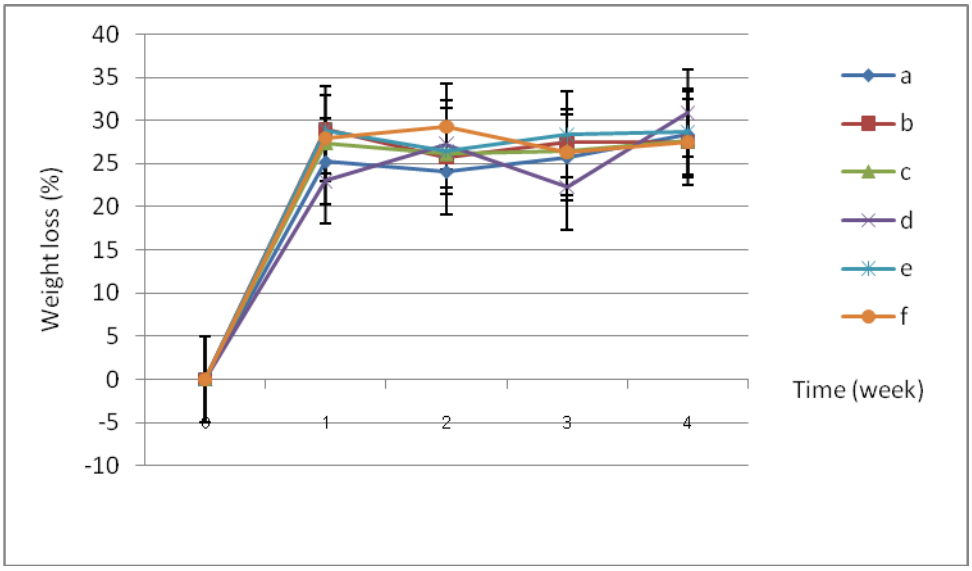

ภาพที่ 13 การสูญเสียน้ำหนัก (%) ของผลลำไยแช่แข็งเก็บรักษาเป็นเวลา 0, 1, 2, 3 และ 4 สัปดาห์ โดยสิ่งทดลองได้แก่ ลำไยเคลือบไคโตซาน 0.1% (a) ลำไยเคลือบไคโตซาน 0.5% (b) ลำไยเคลือบไคโตซาน 1.0% (c) ลำไยเคลือบเมธิลเซลลูโลส 0.1% (d) ลำไยเคลือบเมธิลเซลลูโลส 0.5% (e) และ ลำไยเคลือบเมธิลเซลลูโลส 1.0% (f)

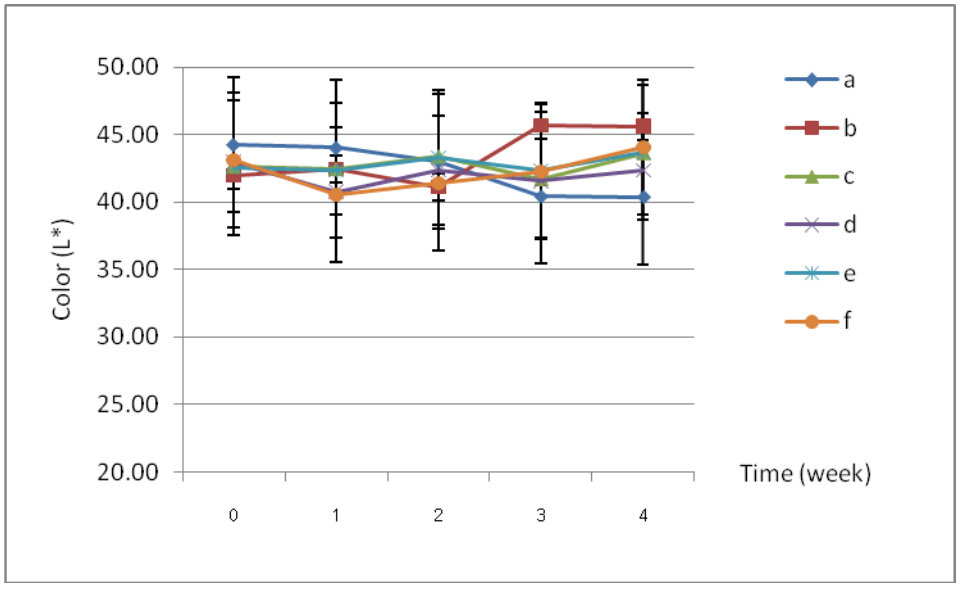

ภาพที่ 14 ค่าสี (L*) ของผลลำไยแช่แข็งเก็บรักษาเป็นเวลา 0, 1, 2, 3 และ 4 สัปดาห์ โดยสิ่งทดลองได้แก่ ลำไยเคลือบไคโตซาน 0.1% (a) ลำไยเคลือบไคโตซาน 0.5% (b) ลำไยเคลือบไคโตซาน 1.0% (c) ลำไยเคลือบเมธิลเซลลูโลส 0.1% (d) ลำไยเคลือบเมธิลเซลลูโลส 0.5% (e) และ ลำไยเคลือบเมธิลเซลลูโลส 1.0% (f)

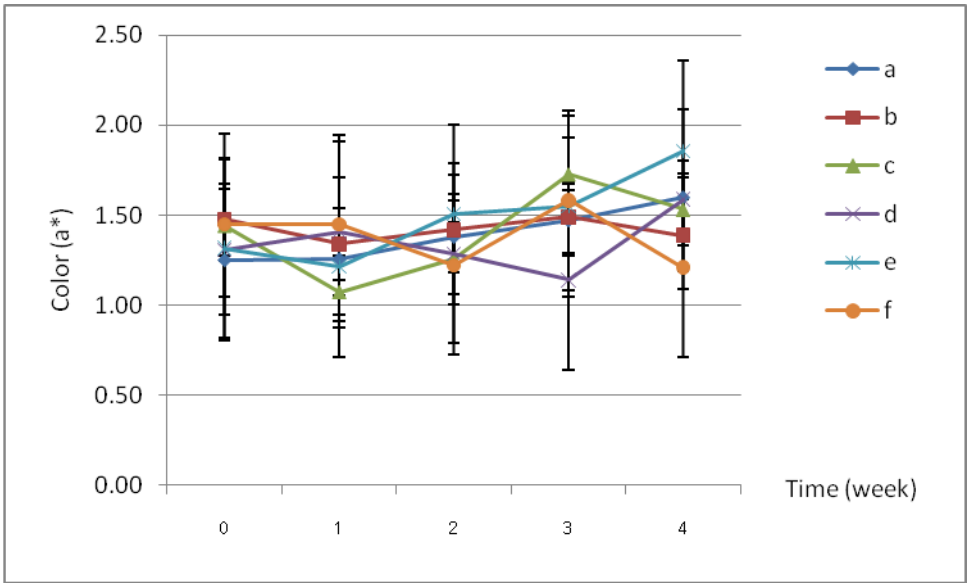

ภาพที่ 15 ค่าสี (a*) ของผลลำไยแช่แข็งเก็บรักษาเป็นเวลา 0, 1, 2, 3 และ 4 สัปดาห์ โดยสิ่งทดลองได้แก่ ลำไยเคลือบไคโตซาน 0.1% (a) ลำไยเคลือบไคโตซาน 0.5% (b) ลำไยเคลือบไคโตซาน 1.0% (c) ลำไยเคลือบเมธิลเซลลูโลส 0.1% (d) ลำไยเคลือบเมธิลเซลลูโลส 0.5% (e) และลำไยเคลือบเมธิลเซลลูโลส 1.0% (f)

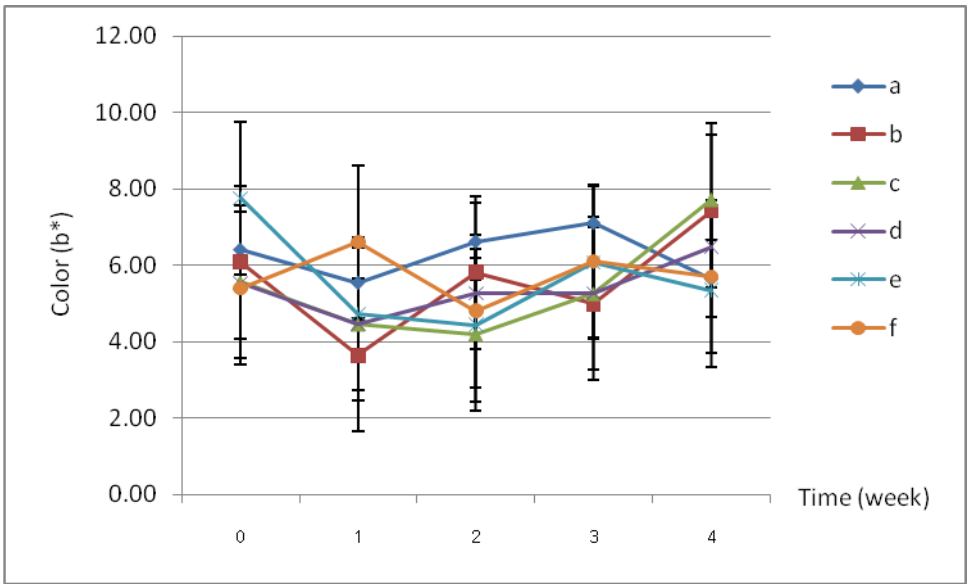

ภาพที่ 16 ค่าสี (b*) ของผลลำไยแช่แข็งเก็บรักษาเป็นเวลา 0, 1, 2, 3 และ 4 สัปดาห์ โดยสิ่งทดลองได้แก่ ลำไยเคลือบไคโตซาน 0.1% (a) ลำไยเคลือบไคโตซาน 0.5% (b) ลำไยเคลือบไคโตซาน 1.0% (c) ลำไยเคลือบเมธิลเซลลูโลส 0.1% (d) ลำไยเคลือบเมธิลเซลลูโลส 0.5% (e) และลำไยเคลือบเมธิลเซลลูโลส 1.0% (f)

ระยะเวลาเก็บรักษาที่นานขึ้นไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงค่า ปริมาณกรดที่ไตเตรทได้ (ภาพที่ 17) ปริมาณกรดที่ไตเตรทได้ของเนื้อลำไยทั้ง 6 สิ่งทดลองมีค่าอยู่ระหว่าง 0.06 – 0.13% ซึ่งไม่มีความแตกต่างกัน ($p > 0.05$) ชนิดและระดับความเข้มข้นของสารเคลือบผิวที่รับประทานได้ไม่มีอิทธิผลต่อ ปริมาณกรดที่ไตเตรทได้ ของเนื้อลำไย และความสัมพันธ์ระหว่างชนิดแล ะความเข้มข้นของสารเคลือบผิวที่รับประทานได้ไม่มีผลต่อ ปริมาณกรดที่ไตเตรทได้ ของเนื้อลำไยแช่แข็งเช่นกัน

ลำไยแช่แข็งที่เคลือบ เมธิลเซลลูโลส มีแนวโน้มค่าปริมาณของแข็งที่ละลายได้ สูงกว่าลำไยเคลือบไคโตซาน และที่ระดับความเข้มข้นสูงขึ้นมีแนวโน้มค่าปริมาณของแข็งที่ละล ายได้สูงขึ้นเล็กน้อย (ภาพที่ 18) จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างชนิดและความเข้มข้นของสารเคลือบผิวที่รับประทานได้มีผลต่อปริมาณของแข็งที่ละลายได้ของเนื้อลำไยแช่แข็ง โดยลำไยแช่แข็งที่เคลือบด้วยไคโตซาน 0.1, 0.5 และ 1.0% มีปริมาณของแข็งที่ละลา ยได้อยู่ระหว่าง 17.48-18.65, 17.70-18.63 และ 18.00-19.13 °Brix ตามลำดับ สำหรับลำไยแช่แข็งที่เคลือบด้วยเมธิลเซลลูโลส 0.1, 0.5 และ 1.0% มีปริมาณของแข็งที่ละลาย ได้อยู่ระหว่าง 17.55-19.23, 17.60-19.90 และ 18.20-19.63 °Brix ตามลำดับ

ที่ระยะเวลาเริ่มต้น และสัปดาห์ที่ 1 ของการเก็บรักษานั้น ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ ของลำไย แช่แข็งที่เคลือบ เมธิลเซลลูโลส มีค่าสูงกว่าลำไยแช่แข็งที่เคลือบด้วยไคโตซาน อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ ของลำไยแช่แข็งไม่มีความแตกต่างกันในสัปดาห์ที่ 2 และ 3 ของการเก็บรักษา ($p > 0.05$) อย่างไรก็ตามลำไยแช่แข็งที่เคลือบ ด้วยไคโตซาน 0.1% มีค่าปริมาณของแข็งที่ละลายได้ น้อยกว่าลำไยแช่แข็งที่เคลือบ ด้วยไคโตซาน 0.5 และ 1.0% และลำไยแช่แข็งเคลือบไคโตซานมีแนวโน้มค่าปริมาณของแข็งที่ละลาย ได้ต่ำกว่าลำไยแช่แข็งที่เคลือบด้วยเมธิลเซลลูโลส 0.1%

ลำไยแช่แข็งเคลือบไคโตซาน มีการเปลี่ยนแปลงค่าปริมาณของแข็งที่ละลายได้เพียงเล็กน้อยตลอดระยะเวลา 4 สัปดาห์ของการเก็บรักษา ในขณะที่ลำไยแช่แข็งเคลือบด้วยเมธิลเซลลูโลสที่ความเข้มข้นทั้ง 3 ระดับมีค่าปริมาณของแข็งที่ละลายได้ลดลง อย่างมีนัยสำคัญ เมื่อระยะเวลาการเก็บรักษานานขึ้น ($p \leq 0.05$)

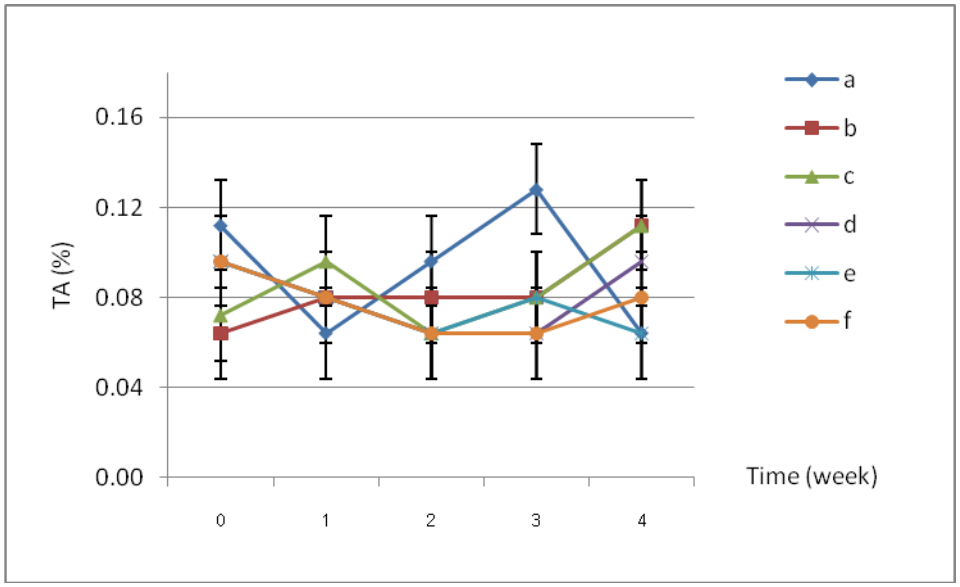

ภาพที่ 17 ปริมาณกรดที่ไตเตรทได้ (%)ของผลลำไยแช่แข็งเก็บรักษาเป็นเวลา 0, 1, 2, 3 และ 4 สัปดาห์ โดยสิ่งทดลองได้แก่ ลำไยเคลือบไคโตซาน 0.1% (a) ลำไยเคลือบไคโตซาน 0.5% (b) ลำไยเคลือบไคโตซาน 1.0% (c) ลำไยเคลือบเมธิลเซลลูโลส 0.1% (d) ลำไยเคลือบเมธิลเซลลูโลส 0.5% (e) และ ลำไยเคลือบเมธิลเซลลูโลส 1.0% (f)

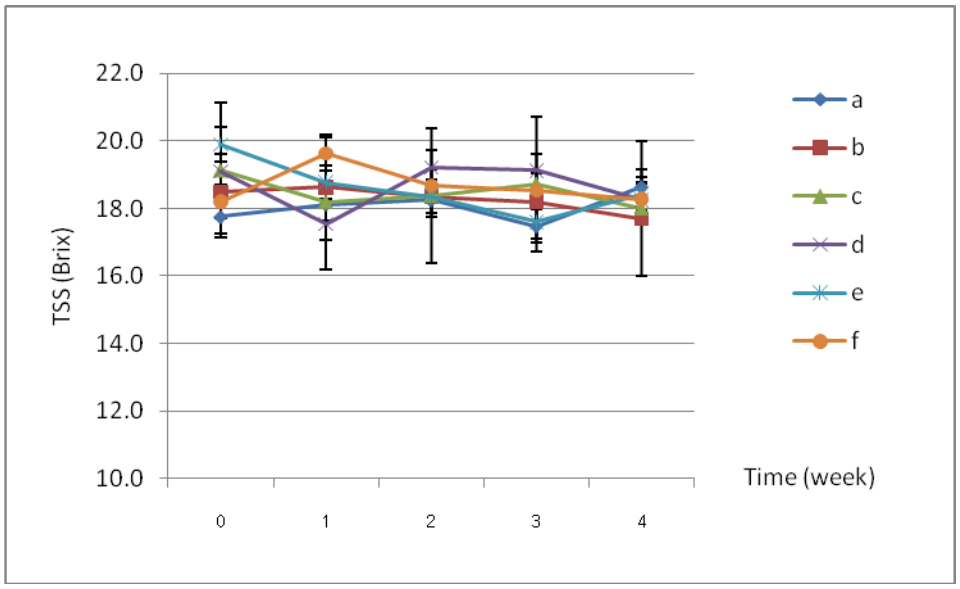

ภาพที่ 18 ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ (°Brix) ของผลลำไยแช่แข็งเก็บรักษาเป็นเวลา 0, 1, 2, 3 และ 4 สัปดาห์ โดยสิ่งทดลองได้แก่ ลำไยเคลือบไคโตซาน 0.1% (a) ลำไยเคลือบไคโตซาน 0.5% (b) ลำไยเคลือบไคโตซาน 1.0% (c) ลำไยเคลือบเมธิลเซลลูโลส 0.1% (d) ลำไยเคลือบเมธิลเซลลูโลส 0.5% (e) และ ลำไยเคลือบเมธิลเซลลูโลส 1.0% (f)

ลำไยแช่แข็งที่เคลือบด้วยไคโตซาน 0.1, 0.5 และ 1.0% มีค่าความแน่นเนื้อ อยู่ระหว่าง 2.19-3.82, 2.79-3.76 และ 2.27-3.10 N ตามลำดับ สำหรับลำ ไยแช่แข็งที่เคลือบด้วย เมธิลเซลลูโลส 0.1, 0.5 และ 1.0% มีค่าความแน่นเนื้อ อยู่ระหว่าง 2.46-4.14, 2.62-4.20 และ 1.99-4.04 N ตามลำดับ (ภาพที่ 19) โดยค่าความแน่นเนื้อ ของเนื้อลำไยทั้ง 6 สิ่งทดลองไม่มีความแตกต่างกัน ($p > 0.05$) ชนิดและระดับความเข้มข้นของสารเคลือบ ผิวที่รับประทาน และความสัมพันธ์ระหว่างชนิดและความเข้มข้นของสารเคลือบผิวที่รับประทานได้ไม่มีผลต่อค่า ความแน่นเนื้อของเนื้อลำไยแช่แข็ง ที่ระยะเวลาเก็บรักษา นานขึ้นค่าความแน่นเนื้อของลำไยทั้ง 6 สิ่งทดลองลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

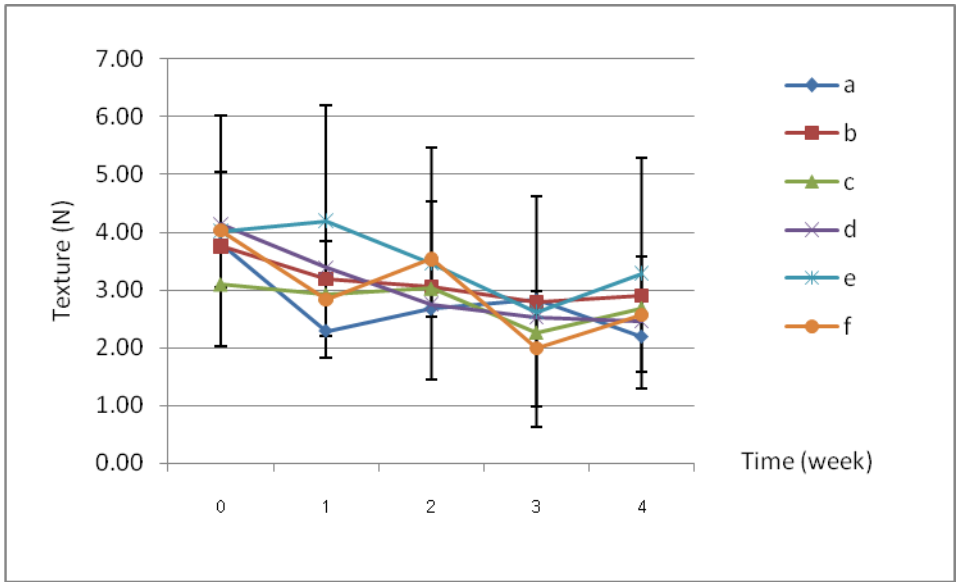

ภาพที่ 19 ความแน่นเนื้อ (N) ของผลลำไยแช่แข็งเก็บรักษาเป็นเวลา 0, 1, 2, 3 และ 4 สัปดาห์ โดยสิ่งทดลอง ได้แก่ ลำไยเคลือบไคโตซาน 0.1% (a) ลำไยเคลือบไคโตซาน 0.5% (b) ลำไยเคลือบไคโตซาน 1.0% (c) ลำไยเคลือบ เมธิลเซลลูโลส 0.1% (d) ลำไยเคลือบ เมธิลเซลลูโลส 0.5% (e) และ ลำไยเคลือบเมธิลเซลลูโลส 1.0% (f)

ลำไยปอกเปลือก แล้วเคลือบด้วยไคโตซานหรือเมธิลเซลลูโลส จากนั้นทำไปแช่แข็งด้วยไนโตรเจนเหลว ทำการ ศึกษา ลักษณะโครงสร้างเนื้อเยื่อ ที่ระยะเวลาการเก็บรักษา 0 และ 4 สัปดาห์ ด้วยเครื่อง SEM (กำลังขยาย 200X) พบว่าในสัปดาห์เริ่มต้นของการเก็บรักษา โครงสร้างของเซลล์เนื้อเยื่อของลำไยแช่ แข็งที่เคลือบด้วยไคโตซาน 1.0% เกิดการแยกตัวของเซลล์เห็นได้อย่างชัดเจนตั้งแต่ที่ระยะเวลาเริ่มต้นของการเก็บรักษา และเกิดความเสียหายต่อเซลล์มากกว่าลำไยแช่แข็งที่เคลือบด้วยไคโตซาน 0.1 และ 0.5% (ภาพที่ 20a, c และ e) และเมื่อระยะเวลาเก็บรักษานานขึ้นจนถึง 4 สัปดาห์ การเปลี่ยนแปลงลักษณะโครงสร้างของเซลล์เกิดมากขึ้น โครงสร้างของเซลล์ถูกทำลาย และการแยกตัวของเซลล์มากขึ้น อย่างไรก็ตามลำไยแช่แข็งที่เคลือบด้วยไคโตซาน 0.5% มีการเปลี่ยนแปลงของเซลล์น้อยกว่า ลำไยแช่แข็งที่เคลือบดัว ยไคโตซาน 0.1 และ 1.0% (ภาพที่ 20d) โดยที่ความเข้มข้นของไคโตซาน 0.1% นั้น เกิดการแยกตัวของเซลล์มากเห็นได้อย่างชัดเจน (ภาพที่ 20b) ในขณะที่ความเข้มข้นของไคโตซาน 1.0% เกิดการแยกตัวของเซลล์เพียงเล็กน้อย แต่เซลล์มีลักษณะเหี่ยวย่นที่เห็นได้อย่างชัดเจน (ภาพที่ 20f)

โครงสร้างของเซลล์ของลำไยแช่แข็ง เคลือบด้วยเมธิลเซลลูโลสความเข้มข้น 0.1% ถูกทำลายตั้งแต่ที่ระยะเวลาเริ่มต้นของการเก็บรักษา (ภาพที่ 21a) ในขณะที่ลำไยแช่แข็งเคลือบด้วยเมธิลเซลลูโลส 0.5 และ 1.0% นั้นมีความเสียหายของเซลล์เนื้อเยื่อน้อยมาก เกิดการแยกตัวของเซลล์เพียงเล็กน้อยเท่านั้น (ภาพที่ 21c และ e) และเมื่อระยะเวลาเก็บรักษานานถึง 4 สัปดาห์ เซลล์เนื้อเยื่อของลำไยแช่แข็งเคลือบด้วยเมธิลเซลลูโลสที่ความเข้มข้น 0.1 และ 0.5% เกิดการแยกตัวของเซลล์มากขึ้น (ภาพที่ 21b และ c) สำหรับลำไยแช่แข็งเคลือบด้วยเมธิลเซลลูโลส ความเข้มข้น 0.1% นั้นพบว่าการแยกตัวของเซลล์เกิดขึ้นเพียงเล็กน้อย แต่เซลล์มีลักษณะเหี่ยวย่นอย่างเห็นได้ชัดเจน (ภาพที่ 21f)

เมื่อเปรียบเทียบลักษณะโครงสร้างของเซลล์เนื้อเยื่อลำไยแช่แข็งที่ไม่ได้เคลือบและเคลือบด้วยสารเคลือบผิวที่รับประทานได้แล้วพบว่าการเคลือบด้วยสารเคลือบผิวช่วยรักษาโครงสร้างของเซลล์ได้ดีกว่า เกิดการแยกตัวของเซลล์ และลักษณะการเหี่ยวย่นของเซลล์น้อยกว่าการไม่ใช้สารเคลือบผิว (ภาพที่ 12e และ f, 20 และ 21) และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างการ ที่เคลือบด้วยไคโตซานและเมธิลเซลลูโลสแล้ว เห็นได้ชัดเจนว่า โครงสร้างของเซลล์ และการแยกตัวของเซลล์ ของลำไยที่เคลือบด้วยเมธิลเซลลูโลสเกิดการเปลี่ยนแปลงน้อยกว่าการเคลือบด้วยไคโตซาน

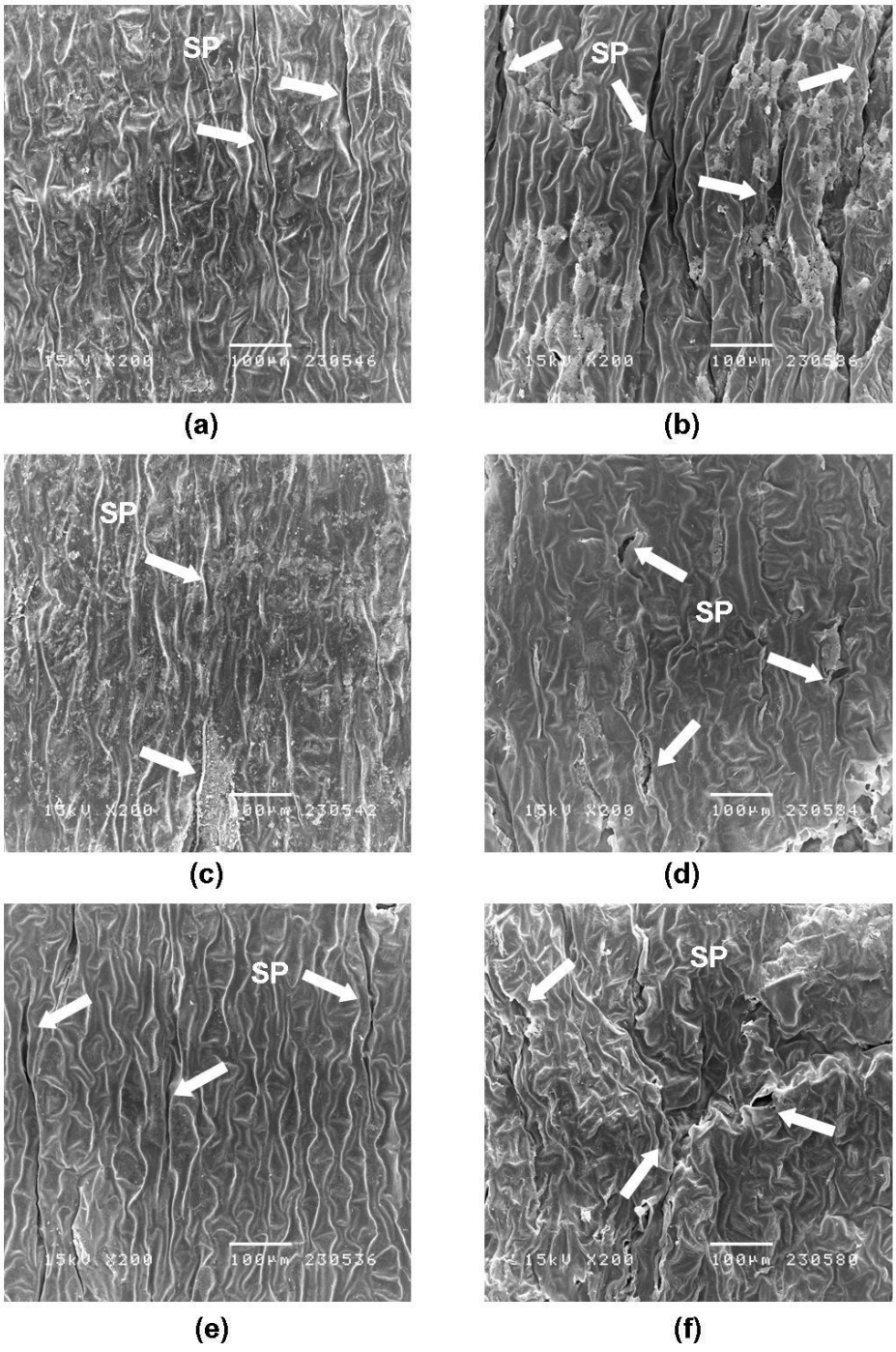

ภาพที่ 20 ภาพถ่ายโครงสร้างเนื้อเยื่อของลำไยจากเครื่อง SEM ที่กำลังขยาย 200 เท่า (a และ b) ลำไยแช่แข็งที่เคลือบด้วยไคโตซาน 0.1% เก็บรักษาเป็นเวลา 0 และ 4 สัปดาห์ ตามลำดับ (c และ d) ลำไยแช่แข็งที่เคลือบด้วยไคโตซาน 0.5% เก็บรักษาเป็นเวลา 0 และ 4 สัปดาห์ ตามลำดับ และ (e และ f) ลำไยแช่แข็งที่เคลือบด้วยไคโตซาน 1.0% เก็บรักษาเป็นเวลา 0 และ 4 สัปดาห์ ตามลำดับ (SP คือ การแยกตัวของเซลล์; separation of cells)

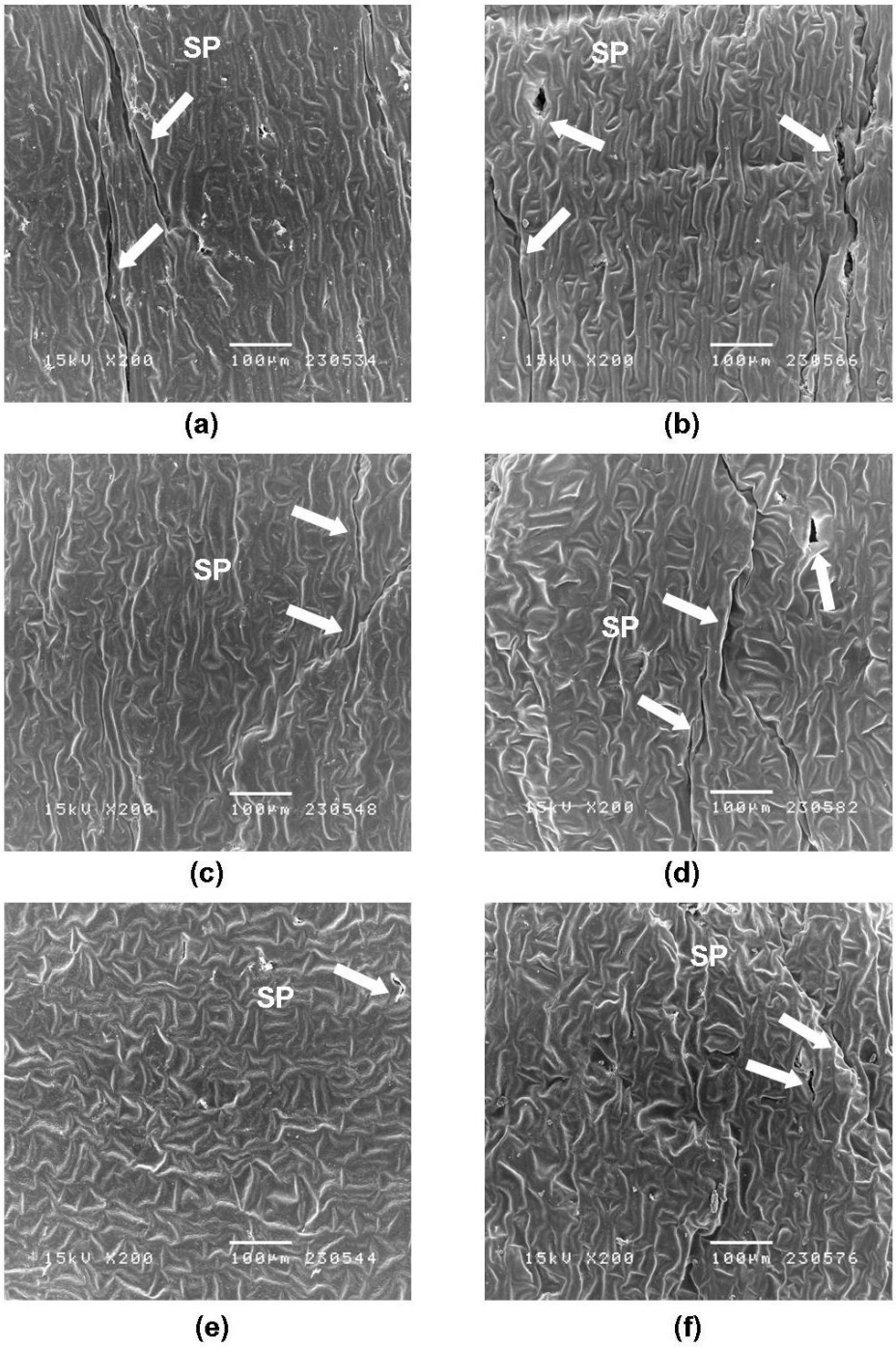

ภาพที่ 21 ภาพถ่ายโครงสร้างเนื้อเยื่อของลำไยจากเครื่อง SEM ที่กำลังขยาย 200 เท่า (a และ b) ลำไยแช่แข็งที่เคลือบด้วยเมธิลเซลลูโลส 0.1% เก็บรักษาเป็นเวลา 0 และ 4 สัปดาห์ ตามลำดับ (c และ d) ลำไยแช่แข็งที่เคลือบด้วย เมธิลเซลลูโลส 0.5% เก็บรักษาเป็นเวลา 0 และ 4 สัปดาห์ ตามลำดับ และ (e และ f) ลำไยแช่แข็งที่เคลือบด้วย เมธิลเซลลูโลส 1.0% เก็บรักษาเป็นเวลา 0 และ 4 สัปดาห์ ตามลำดับ (SP คือ การแยกตัวของเซลล์; separation of cells)

การประเมินคุณภาพทางประสาทสัมผัสโดยการทดสอบความชอบด้านสี ลักษณะปรากฏ เนื้อสัมผัส ก ลิ่นรส และความชอบรวมที่มีต่อเนื้อลำไยแช่แข็ง เคลือบด้วยไคโตซานหรือเมธิลเซลลูโลส ที่ความเข้มข้น 0.1, 0.5 หรือ 1.0% แสดงดังตารางที่ 8-12

จากการประเมิน คุณภาพทางประสาทสัมผัสพบว่าเมื่อระยะเวลาการเก็บรักษานานขึ้น คะแนนความชอบด้านสี ลักษณะปรากฏ เนื้อสัมผัส กลิ่น รส และความชอบรวมของลำไย แช่แข็งเคลือบไคโตซาน 1.0% และลำไยแช่แข็งเคลือบเมธิลเซลลูโลส 0.1, 0.5 และ 1.0% ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) สำหรับลำไยแช่แข็งเคลือบไคโตซาน 0.1 และ 0.5% นั้นระยะเวลาการเก็บรักษาไม่มีผลต่อคุณภาพทางประสาทสัมผัส ความชอบด้านลักษณะปรากฏ เ นื้อสัมผัส และความชอบรวม ($p > 0.05$)

เมื่อเปรียบเทียบระหว่าง ชนิดและความเข้มข้นของสารเคลือบผิวที่รับประทานได้ต่อคุณภาพทางประสาทสัมผัสของ ลำไยแช่แข็ง ในสัปดาห์เริ่มต้นของการเก็บรักษา พบว่าคะแนนความชอบด้านสี ลักษณะปรากฏ เนื้อสัมผัส กลิ่นรส และความชอบรวมของ เคลือบไคโตซาน 1.0% และเคลือบเมธิลเซลลูโลส 0.1 และ 0.5% มากกว่าลำไยเคลือบไคโตซาน 0.1 และ 0.5% และลำไยเคลือบเมธิลเซลลูโลส 1.0% อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) และคะแนนความชอบในทุกด้านของลำไยแช่แข็งเคลือบเมธิลเซลลูโลส 0.5% มีแนวโน้มสูงกว่าอีก 5 สิ่งทดลอง

ที่ระยะเวลาการเก็บรักษาตั้งแต่ 1 สัปดาห์เป็นต้นไปพบว่าคะแนนความชอบของในทุกด้านของลำไยทั้ง 6 สิ่งทดลองมีค่าน้อยกว่า 5.00 คะแนนความชอบด้านสี ลักษณะปรากฏ เนื้อสัมผัส กลิ่นรส และความชอบรวมเท่ากับ 3.00-4.93, 2.80-4.60, 2.50-4.90, 2.80-4.83 และ 2.60-4.70 ตามลำดับ ซึ่งคะแนนในช่วงนี้จัดว่าไม่อยู่ในเกณฑ์การยอมรับ

ตารางที่ 8 คุณภาพทางประสาทสัมผัส ความชอบ ด้านสีของลำไยเคลือบไคโตซานหรือ เมธิลเซลลูโลสความเข้มข้น 0.1, 0.5 หรือ 1.0% เก็บรักษาเป็นเวลา 0, 1, 2, 3 และ 4 สัปดาห์

สิ่งทดลอง	ระยะเวลาเก็บรักษา (สัปดาห์)				
	0	1	2	3[ns]	4
ไคโตซาน 0.1%	4.67bA	3.60bB	4.17bcAB	3.30B	4.53aA
ไคโตซาน 0.5%	4.83bA	4.70aA	4.93aA	3.60B	4.46aA
ไคโตซาน 1.0%	5.23abA	4.10bB	4.17bcB	3.90BC	3.20cC
เมธิลเซลลูโลส 0.1%	5.00aA	3.80bB	3.77cB	3.80B	3.60bcB
เมธิลเซลลูโลส 0.5%	5.67aA	3.70bB	3.93cB	4.10B	3.93abB
เมธิลเซลลูโลส 1.0%	4.90bA	3.00cC	4.63abA	3.70BC	4.33aAB

a-c ตัวอักษรที่แตกต่างกันในแนวตั้ง หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)
A-C ตัวอักษรที่แตกต่างกันในแนวนอน หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)
ns หมายถึง ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

ตารางที่ 9 คุณภาพทางประสาทสัมผัส ความชอบด้านลักษณะปรากฏ ของลำไยเคลือบไคโตซานหรือเมธิลเซลลูโลสความเข้มข้น 0.1, 0.5 หรือ 1.0% เก็บรักษาเป็นเวลา 0, 1, 2, 3 และ 4 สัปดาห์

สิ่งทดลอง	ระยะเวลาเก็บรักษา (สัปดาห์)				
	0	1	2[ns]	3	4
ไคโตซาน 0.1%[ns]	3.80c	3.30b	3.93	3.20b	3.60b
ไคโตซาน 0.5%[ns]	5.00ab	4.20a	4.23	4.50a	4.60a
ไคโตซาน 1.0%	5.10aA	3.70bB	4.00B	3.80abB	3.20bB
เมธิลเซลลูโลส 0.1%	4.80abA	3.40bcB	3.30B	3.80abB	3.73bB
เมธิลเซลลูโลส 0.5%	5.47aA	3.10bcC	3.87BC	4.50aB	3.40bC
เมธิลเซลลูโลส 1.0%	4.27bcA	2.80cB	4.47A	3.50bAB	3.67bAB

a-c ตัวอักษรที่แตกต่างกันในแนวตั้ง หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)
A-C ตัวอักษรที่แตกต่างกันในแนวนอน หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)
ns หมายถึง ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

ตารางที่ 10 คุณภาพทางประสาทสัมผัส ความชอบด้าน เนื้อสัมผัสของลำไยเคลือบไคโตซานหรือเมธิลเซลลูโลสความเข้มข้น 0.1, 0.5 หรือ 1.0% เก็บรักษาเป็นเวลา 0, 1, 2, 3 และ 4 สัปดาห์

สิ่งทดลอง	ระยะเวลาเก็บรักษา (สัปดาห์)				
	0	1	2	3	4
ไคโตซาน 0.1% ^{ns}	3.73c	3.50b	4.30a	3.20b	4.13a
ไคโตซาน 0.5% ^{ns}	5.33a	4.90a	4.63a	4.60a	4.00ab
ไคโตซาน 1.0%	5.27aA	3.50bBC	4.37aB	4.00aBC	3.27bC
เมธิลเซลลูโลส 0.1%	4.83abA	3.20bcB	3.53bB	4.20aAB	3.40abB
เมธิลเซลลูโลส 0.5%	5.17aA	2.90bcB	3.47bB	4.50aA	3.27bB
เมธิลเซลลูโลส 1.0%	4.20bcA	2.50cB	4.30aA	4.00aA	4.00abA

a-c ตัวอักษรที่แตกต่างกันในแนวตั้ง หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)
A-C ตัวอักษรที่แตกต่างกันในแนวนอน หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)
ns หมายถึง ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

ตารางที่ 11 คุณภาพทางประสาทสัมผัส ความช อบด้านกลิ่นรสของลำไยเคลือบไคโตซานหรือเมธิลเซลลูโลสความเข้มข้น 0.1, 0.5 หรือ 1.0% เก็บรักษาเป็นเวลา 0, 1, 2, 3 และ 4 สัปดาห์

สิ่งทดลอง	ระยะเวลาเก็บรักษา (สัปดาห์)				
	0 ^{ns}	1	2 ^{ns}	3 ^{ns}	4 ^{ns}
ไคโตซาน 0.1%	4.53A	3.80aAB	4.63A	4.30A	3.13B
ไคโตซาน 0.5% ^{ns}	4.63	4.00a	4.37	4.30	3.40
ไคโตซาน 1.0%	4.83A	4.00aA	4.77A	4.10A	2.80B
เมธิลเซลลูโลส 0.1%	5.03A	4.10aAB	4.83A	4.50AB	3.67B
เมธิลเซลลูโลส 0.5%	5.00A	4.50aA	4.37A	4.80A	3.00B
เมธิลเซลลูโลส 1.0%	4.57A	3.00bB	5.07A	4.60A	3.13B

a-b ตัวอักษรที่แตกต่างกันในแนวตั้ง หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)
A-B ตัวอักษรที่แตกต่างกันในแนวนอน หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)
ns หมายถึง ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

ตารางที่ 12 คุณภาพทางประสาทสัมผัสด้านความชอบรวมของ ลำไยเคลือบไคโตซานหรือ เมธิลเซลลูโลสความเข้มข้น 0.1, 0.5 หรือ 1.0% เก็บรักษาเป็นเวลา 0, 1, 2, 3 และ 4 สัปดาห์

สิ่งทดลอง	ระยะเวลาเก็บรักษา (สัปดาห์)				
	0	1	2	3	4
ไคโตซาน 0.1% [ns]	4.07c	3.80a	4.00ab	3.20b	3.47b
ไคโตซาน 0.5% [ns]	4.57bc	4.10a	4.30ab	4.40a	4.33a
ไคโตซาน 1.0%	4.93abA	3.70abB	4.00abAB	4.00aAB	3.20bB
เมธิลเซลลูโลส 0.1%	4.87abA	3.30abcB	3.77bB	3.80abB	3.27bB
เมธิลเซลลูโลส 0.5%	5.47aA	2.90bcC	3.77bBC	4.40aB	3.13bC
เมธิลเซลลูโลส 1.0%	4.63bcA	2.60cC	4.70aA	3.80abB	3.47bB

a-c ตัวอักษรที่แตกต่างกันในแนวตั้ง หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)
A-C ตัวอักษรที่แตกต่างกันในแนวนอน หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)
ns หมายถึง ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ